

Orvišt'ské noviny

Ročník XIX

Číslo 2

máj 2020

Počas veľkonočných sviatkov sa nám podarilo sprístupniť kostol. Kvôli pandémie Koronavírus však platili prísne bezpečnostné opatrenia. Do kostola mohli vstúpiť naraz len príslušníci jednej domácnosti.

Obsah čísla:

Obsah čísla 1

OBCENÝ ÚRAD INFORMUJE

Spoločenská kronika 2

Príhovor starostu 2

Triedenie odpadu 2-3

Výsledky volieb do NR SR 3

Divadlo Dobreta 3

Žijú medzi nami 4

Uvítanie detí do života 4-5

KULTÚRA A SOCIÁLNE VECI

Návštevy občanov 5

Gratulácie jubilantom 5

Očami občana 5

Dôstojní páni farári 5

Aktivity v našej materskej škole 6

Zdravé oči už v škôlke 6

Karneval 6

Spolupráca základnej školy s materskou školou 6-7

MATERSKÁ A ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Logicky myslí 7

Hollého pamätník 2020 7

Matematický klokan 7

Ako fungujeme v čase koronakrízy 7

ŠPORT, HASIČI A RYBÁRI

DHZO Veľké Orvište 8

Starí páni v akcii 8

Jar bez futbalu 8

Spoločenská kronika

Od 01.01.2020 do 30.04.2020

Obec Veľké Orvište mala k 30.04.2020: **1 079 obyvateľov****Narodilo sa: 4 deti (4 chlapci)****Zomreli: 1 človek (1 žena)**

V období od 01.01.2020 do 30.04.2020 sa dožili:

95 rokov: 1 človek (1 žena)**80 rokov: 1 človek (1 žena)****75 rokov: 1 človek (1 muž)****70 rokov: 7 ľudí (4 ženy, 3 muži)**

V záujme zachovania ochrany osobných údajov (podľa zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov) sa mená občanov nebudú zverejňovať.

Príhovor starostu**Vážení spoluobčania,**

aj počas mimoriadnej situácie v SR sa redakčná rada ON rozhodla, že vydá ďalšie číslo našich novín. Plne s týmto rozhodnutím súhlasím, aj keď bude toto vydanie obmedzené počtom strán. Je dôležité, aby ste boli informovaní o dianí v našej obci.

Začiatok kalendárneho roka sme prežili ako po iné roky tradične. Pri novoročnom ohňostrojoch sme si podali ruky a zavinšovali všetko len to najlepšie. Po zimných prázdninách sme sa vrátili k svojim pracovným povinnostiam a deti zasadli do školských lavíc. V tom čase sme ani len netušili, že takéto pre nás všedné veci nemusia byť vždy až tak samozrejmé. Dnes si ruky nepodávame, rodičia sú na OČRkách a deti majú KORONA prázdniny. Za to všetko môže pandémia KORONAVÍRUSU, ktorá výrazne zasiahla do života aj v našej obci.

V januári sme stihli privítať novorodencov v Klube seniorov Jazmín, tiež spolupodieľať sa na organizácii Trojkráľového koncertu v miestnom kostole a na Karnevale pre deti v našom kultúrnom dome. Napokon doposiaľ poslednou kultúrnou akciou bola organizácia divadla, kde sa 7. marca na javisku v kultúrnom dome odohrala hra Divadla Dobreta s názvom „Inak to nebude“. Z investičných akcií sme dokončili II. etapu rekonštrukcie hasičskej zbrojnice, vybudovali sme zberné miesto na kontajnery pred zberným dvorom a pripravovali sme pokračovanie v rekonštrukcii chodníka pozdĺž hlavnej cesty. Avšak nová vláda, ktorá prebrala žezlo počas tejto mimoriadnej situácie, avizovala, že bude krátiť podielové dane, a tým sa „uspali“ všetky vízie a investičné zámery našej obce pre rok 2020. Obecný úrad pracoval naďalej na administratívnych záležitostiach okolo projektov. Vybavili sme výzvy na doplnenie žiadostí o nenávratné finančné prostriedky (Zelené obce – výsadba zelene, Nízkoúhlíková stratégia obce a Technika na bioodpad – drtiaci voz), ktoré čakajú na vyhodnotenie. Zabezpečili sme finančné prostriedky z Environmentálneho fondu SR na zníženie energetickej náročnosti v základnej škole vo výške 130.000 Eur, a naopak - boli sme neúspešní pri projekte z programu Obnovy dediny, kde sme žiadali nové kosačky a krovínorezy pre aktívnych pracovníkov v hodnote 5.000 Eur. Využili sme všetky možné dotačné prvky a zapojili sme sa do všetkých pre nás aktuálnych výziev (Ministerstvo financií SR, Fond na podporu umenia, VÚC v jednotlivých sekciách). Vo vlastnej réžii sme prepracovali obecnú stránku a napokon auditom nezávislý auditor skonštatoval hodnovernosť výročnej správy za rok 2019 v súlade s účtovnou závierkou.

Z dôvodu nariadení Ústredného krízového štábu SR a hlavného hygienika SR musel pravidelne za zvýšených bezpečnostných opatrení zasadať Krízový štáb našej obce, ktorý tvoria poslanci OcZ a zamestnanci OcÚ. Krízový štáb našej obce dopĺňal opatrenia ustanovené hlavným hygienikom SR, vyčleňoval finančné prostriedky na zabezpečenie rúšok, hygienických a dezinfekčných prostriedkov. Tiež monitoroval a poučoval občanov, ktorí sa vrátili zo zahraničia o dobrovoľnej a neskôr povinnej

Dokončená III. etapa rekonštrukcie Hasičskej zbrojnice a zberné miesto na kontajnery.

karanténe. Formou obecného rozhlasu a sms systémom Florián boli občania našej obce poučovaní o nosení rúšok a o nezdrúžovaní sa na verejnosti. Prostredníctvom webovej stránky našej obce sme uverejňovali všetky nariadenia a odporúčania hlavného hygienika SR. Osobám starším ako 65 rokov, chorým osobám, osamelým a osobám v karanténe bol zabezpečený dovoz liekov a nákup základných potravín.

Čímkoľvek už bola táto pandémia Koronavírusu spôsobená, najdôležitejšie je, že sme ju na úrovni našej obce zvládli doposiaľ bez jedného pozitívneho prípadu - a teda aj bez úmrtia. Aký však bude mať ekonomický dopad na činnosť našej obce, je veľmi otáznou. Samozrejme, toto sa bude odvíjať od situácie v našej republike, ale predpokladá sa, že podielové dane (na ktorých sme závislí) nám budú znížené celkovo o 10 až 20 percent.

Milí spoluobčania, na záver môjho príhovoru Vás žiadam, aby ste boli naďalej opatrní a dodržiavali nariadenia hlavného hygienika SR a Krízového štábu našej obce. Naďalej poukazujte na nedodržiavanie týchto opatrení. Verím, že spoločne celú situáciu v našej obci zvládneme. Do ďalšieho obdobia Vám prajem veľa síl, solidarity, trpezlivosti a najmä zdravia, pretože kríza ešte nejaký čas potrvá.

*PhDr. Pavol Paulovič
starosta obce*

TRIEDENIE ODPADU – PLASTY, KOVY

Odpadom je každá vec alebo látka, ktorej sa chce držiteľ zbaviť. V jeho zložení dominuje zmesový komunálny odpad, väčšina ktorého skončí na skládkach. Skládkovanie pritom predstavuje najnevhodnejší a najdrahší spôsob zneškodňovania odpadu. Pre efektívnu likvidáciu odpadu je kľúčovým triedenie. Odpad, ktorý sa dá recyklovať, triedime alebo separujeme. Triediť znamená rozdeliť odpad podľa toho, z čoho sa skladá do oddelených nádob (prípadne vriec), aby bolo možné ďalej s ním nakladať.

Triedenie odpadu výrazne redukuje množstvo zmesového (netriedeného) komunálneho odpadu, náklady na jeho odvoz a uloženie na skládku, eliminuje čierne skládky odpadov, šetri prírodné zdroje a suroviny a znižuje nepriaznivé dopady pôsobenia človeka na životné prostredie. Vytriedením odpadu umožňujeme ďalšie spracovanie viac ako tretiny vyprodukovaného množstva odpadu. Za zber a odvoz triedeného odpadu – papiera, plastov, kovov, skla a viacvrstvových kombinovaných materiálov, tzv. tetrapakov obce zberovým spoločnostiam neplatia. Tieto položky priamo uhrádzajú výrobcovia a dovozcovia vytriedených komodít. To znamená, že náklady za triedený zber nie sú súčasťou poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu však priamo určuje sadzbu poplatku za uloženie zmesového (netriedeného) komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku (vyššie percento vytriedenia = nižší poplatok). Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu za rok 2019 bola 43,03 %, z čoho vyplýva, že poplatok za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku pre rok 2020 je 12,00 €/t a pre rok 2021 až 18,00 €/t, pokiaľ sa úroveň vytriedenia nezmení.

V tomto článku si viac povieme o triedení plastov a kovov. Plasty sa

zberajú do igelitových vriec, ktoré poskytuje zberová spoločnosť. Do vriec patria neznečistené stlačené alebo zošliapnuté PET fľaše z nápojov, plastové a mikroténové vrecká, baliace fólie, polystyrén, kelímky, obaly z pracích prostriedkov, čistiacich prostriedkov, kozmetiky a podobne. Pri rozhodovaní, ktorý z plastov patrí do triedeného zberu, nám pomáhajú recyklačné symboly, ktorými sú označené materiály z plastov určené na recykláciu. Ide o nasledovné symboly, kde číslo 01 znamená polyetyléntereftalát (PET fľaše), 02 vysokohustotný polyetylén (mikroténové vrecká, varné vrecká, kojenecké fľaše, obaly na čistiace prostriedky), 03 polyvinylchlorid (ochranné rukavice, zdravotnícke pomôcky, hračky), 04 nízko hustotný polyetylén (igelitové tašky, obaly potravín, obalové fólie, vrecia), 05 polypropylén (kelímky), 06 polystyrén (jednorazové nádoby na potraviny, obaly na elektrospotrebiče a krehké veci):

Do vriec na zber plastov nepatria znečistené obaly so zvyškom potravín, podlahové krytiny, novodurové rúry, obaly z nebezpečných látok (napr. motorových olejov, farieb).

Kovy sa zberajú do červených zberných kontajnerov rozmiestnených v obci. Do kontajnerov patria najmä nápojové plechovky, ale taktiež aj kovové obaly, vyčistené konzervy z potravín,lobal, kovové uzávery, kovové výrobky a podobne. Materiály z kovu sú tiež označené nasledovnými recyklačnými symbolmi, kde číslo 40 znamená železo a číslo 41 hliník:

Nezberajú sa kovové obaly znečistené potravinami, kovové obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok (farba, benzín, lepidlo, olej), kovové obaly kombinované s iným materiálom (tuby z krémov a pást), mäkké vrecúška (z kávy), tetrapakové obaly, nadrozmernej kovový odpad.

Pri zbere odpadu z plastov alebo kovov je dôležité nezabúdať na jeho objem, aby sa zberné vrecia a kontajnery využívali čo najefektívnejšie. Ak je to možné, odpad pred vyhodením stlačte alebo zošliapnite, prípadne rozdeľte na menšie časti, aby bol jeho objem čo najmenší. Do vriec a kontajnerov sa tým zmesí oveľa viac odpadu. Ušetríme tak miesto v zberných kontajneroch, pretože množstvo kontajnerov, ktoré nám zberová spoločnosť poskytuje, je závislé na hmotnosti odpadu, nie na jeho objeme.

*Mgr. Miroslav Fojtár
pracovník OcÚ*

Výsledky volieb do NR SR

Dňa 29.02.2020 sa aj v našej obci, v Klube Jazmín, konali voľby do NR SR. Celkový počet voličov zapísaných v zozname voličov bol 910. Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní bol 589 a počet odovzdaných platných hlasov bol 582.

Číslo politickej strany	Názov politickej strany	Počet hlasov	%
1	Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	4	0,69
2	DOBRÁ VOĽBA	22	3,78
3	Sloboda a Solidarita	32	5,50
4	SME RODINA	57	9,79
5	Slovenské Hnutie Obrody	0	0,00
6	ZA ĽUDÍ	31	5,33
7	MÁME TOHO DOSŤ!	2	0,34
9	Slovenská národná strana	16	2,75
10	Demokratická strana	1	0,17
11	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA	152	26,12

Číslo politickej strany	Názov politickej strany	Počet hlasov	%
12	Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU – občianska demokracia	41	7,04
13	STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	0	0,00
14	99 % - občiansky hlas	0	0,00
15	Kresťanskodemokratické hnutie	19	3,26
16	Slovenská liga	3	0,52
17	VLASTĽ	23	3,95
18	MOST – HÍD	5	0,86
19	SMER – sociálna demokracia	100	17,18
20	SOLIDARITA – Hnutie pracujúcej chudoby	0	0,00
21	HLAS ĽUDU	0	0,00
22	Magyar Közösségi Összefogás – Maďarská komunitná spolupatričnosť	0	0,00
23	Práca slovenského národa	0	0,00
24	Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko	74	12,71
25	Socialisti.sk	0	0,00

*Adela Jankechová
redakcia ON*

Divadlo DOBRETA

Tento rok pripravil Obecný úrad pre našich občanov kultúrny zážitok v podobe divadelného predstavenia divadla Dobreta z Drahoviec. Po predstaveniach ako „Karolova teta“, či „Edith Piaf“ nám 7. marca predstavili komédiu s názvom „Inak to nebude“ s piesňami od známej českej speváčky **Lucky Bilej**. Zazneli jej najznámejšie hity, ako sú: Jinak to nebude, Hvězdy jako hvězdy, Láska je láska a iné. Príbeh bol o postave,

ktorá sa prostredníctvom divadelného triku presunie do obdobia detstva svojho otca. Pomocou viacerých osôb, ktoré sú do príbehu zapletené, sa snaží zmeniť jeho osud. Ale ako sa hovorí „osud nezmeníš“, každá vec, čo sa stane, má svoj zmysel a opodstatnenie v našom živote.

V hlavných rolách účinkovali: **Filip Čechovič, Veronika Brezovská, Michaela Varačková, Diana Cviková, Jozef Vančo, Bronislava Černeková, Mária Ivančíková, Martin Majtán, Peter Vyberal, Lenka Štefanková, Kristína Doktorová a Martin Segeš.**

Táto vydarená komédia sa určite páčila všetkým zúčastneným. Svojím potleskom spoločne poďakovali divadlu Dobreta za super výkon, skvelú atmosféru a kultúrny zážitok. Tešíme sa opäť o rok.

*Adela Jankechová
redakcia ON*

Žijú medzi nami

V 1. Čísle Orvištských novín v januári 2020 som Vám predstavila Dominiku Rajznerovú, mladú psychologičku, vedúcu internetovej poradne IPčko.sk.

Viac o Dominikinej práci sa dozviete v tejto druhej časti, v ktorej mi ochotne odpovedala na moje zvedavé otázky.

- Kedy si rozhodla pre psychológiu a prečo?

Sama si túto otázku často kladiem a presnú odpoveď som stále nenašla... Od detstva som hľadala svoje miesto najmä v pomáhajúcich profesiách. Najprv bola mojim snom medicína. No keď som ako tínedžerka začala robiť animátorku na kresťanských podujatiach, kde som sa "starala" o mladšie deti, zistila som, že nie sú to len lekári, ktorí dokážu iným pomôcť. Už vtedy ma fascinovalo, koľko duševných síl môžu mať už deti alebo moji rovesníci. Koľko náročných chvíľ si v životoch prešli a ako to zvládli, ako ich to formovalo, aké nazeranie na svet im to prinieslo... Rada som sa s ľuďmi rozprávala, počúvala životné skúsenosti starších, často aj v Orvišti na ulici, keď ma zastavili s otázkou "A ty čia si?" Chcela som ľuďom porozumieť a navyše mať schopnosti pomôcť v ťažkých situáciách nielen ako človek, ale aj ako odborníčka.

- Aké služby poskytuje IPčko?

IPčko je občianske združenie, v ktorom 60 mladých psychologov dobrovoľnícky poskytuje odbornú pomoc mladým ľuďom (najmä) v online prostredí.

Najznámejšou službou je Internetová linka dôvery pre mladých IPčko.sk. Na nej môžu mladí ľudia s duševnými ťažkosťami nájsť pomoc psychologov 17 hodín denne, zadarmo a anonymne cez chat. Tí, ktorí preferujú komunikáciu cez e-mail, môžu využiť poradenstvo cez e-mail, ktoré funguje nonstop.

Vytvorili sme však aj ďalšiu špeciálnu linku dôvery Dobrá linka pre mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením. Z našich skúseností sme si totiž všimli, že na to, aby sme tejto skupine mladých ľudí (ktorá tvorila až 20% všetkých našich kontaktov na IPčko.sk) dokázali efektívne pomôcť, potrebujeme špeciálne zručnosti aj technológie. Tak na Dobrej linke poskytujeme pomoc cez chat, e-mail, ale aj jedinečne prostredníctvom videa v slovenskom posunkovom jazyku pre ľudí s poruchami sluchu.

Ďalším výnimočným projektom v IPčku je "Online terénna práca." Moji kolegovia v rámci nej pôsobia priamo v zákutiach internetu- v uzatvorených komunitách, skupinách na sociálnych sieťach a diskusných fórach, kde prinášajú ľuďom s duševnými ťažkosťami pomáhajúci obsah.

- S akými problémami sa mladí ľudia obracajú na vás v IPčku najčastejšie?

Najčastejšou témou na našej internetovej poradni je depresia a samota. Mladí ľudia sú obklopení mnohými ľuďmi, zdanlivo dobre fungujúcou rodinou, kamarátmi, no často nevnímajú, že by mohli hovoriť o svojich ťažkostiach. Cítia na seba obrovský tlak. Rodičia vyžadujú, aby mali dobré známky, podávali výkony vo voľnočasových aktivitách, boli úspešní... Ani pred kamarátmi sa nehodí kaziť si imidž problémami... a tak s nimi zostávajú sami. Druhou najčastejšou témou sú, žiaľ, myšlienky na samovraždu a samovražedné pokusy. Za minulý rok nám napísalo 550 ľudí vo chvíli, kedy sa tu a teraz chceli zabiť... Ďalšou témou v poradí sú ťažkosti v romantických vzťahoch a potom nasleduje domáce a sexuálne násilie, duševné poruchy, či sexuálne ťažkosti...

- Koľko rozhovorov (písomných či aj telefonických) denne absolvujete? Sú potrebné prestávky medzi rozhovormi?

Na našej internetovej linke dôvery pôsobí momentálne 50 psychologov, každý z nich 12 hodín týždenne, nakoľko sú dobrovoľníci. Prechádzajú si 2 akreditovanými vzdelávaniami, spolu v rozsahu 370 hodín. Napriek tomu, že naši klienti sú anonymní, my ako odborníci nie sme. Máme zverejnené krstné meno a profesionálny profil s fotkou. Tak sa nám mladý človek môže ozvať aj viackrát a prirodzene sa ozýva rovnakému človeku, s ktorým už má nadviazaný vzťah a ktorý pozná jeho príbeh. Môžeme tak človeka v náročnej situácii sprevádzať aj dlhodobo, hľadať možné riešenia, či iné možnosti odbornej pomoci tvárou v tvár.

Ja som v IPčku pred 6 rokmi tiež začínala ako poradkyňa- dobrovoľníčka a teraz som jedna z koordinátoriek (alebo vedúcich :) chatovej poradne a lektoriek v rámci vzdelávania. Kedykoľvek počas svojej služby sa kolegovia môžu na mňa obrátiť, keď potrebujú odbornú radu, ako ďalej postupovať v chatovom rozhovore s klientom- mladým človekom. Počas celej mojej pracovnej služby som im k dispozícii cez telefón alebo chat, keďže každý z nich pracuje z domu.

Čo sa týka počtu kontaktov, za minulý rok sme ich na IPčko.sk cez chat mali takmer 18 000. E-mailových poradenstiev bolo takmer 5000. V tomto roku 2020 máme kontaktov násobne viac, aj kvôli pandémie COVID-19.

- Práca psychológa je – podľa mňa - náročná, vyčerpávajúca. Ako relaxuješ? Aká je psychohygienu u psychológa?

Každý psychológ relaxuje iným spôsobom. Psychohygienu je v pomáhajúcich profesiách skutočne veľmi dôležitá a často ju zanedbávame, ja sama sa priznávam, že som toho príkladom. No snažím sa na seba pracovať :) Napr. mne veľmi pomáha pohyb. Možno ste ma v dedine často vidali jazdiť na bicykli. To je pre mňa ideálny oddych. Momentálne to mám z domu do práce asi 4 km, tak ako z Orvišťa do Piešťan a od skorej jari do neskorej jesene, pokiaľ to počasie dovolí, chodím na bicykli. Rada chodím aj na turistiku, do prírody či zabehať si. A tiež veľmi rada varím :)

- IPčko je internetová poradňa. Ako sa môžu záujemci nakontaktovať na vás?

Tu si nie som istá, či myslíte záujemcov, ktorí hľadajú pomoc alebo psychologov, ktorí sa chcú pridať k nám... odpovedám, akoby išlo o tých, ktorí potrebujú pomoc. Ľudia, ktorí potrebujú pomoc, nás môžu nájsť na webovej stránke www.ipcko.sk alebo www.dobralinka.sk. Môžu si vybrať z možnosti chatového alebo e-mailového poradenstva. Ak sa rozhodnú pre chat, vyberúť si podľa fotky a profesionálneho profilu psychológa, ktorý im je sympatický a bez registrácie, anonymne, iba so zadanou prezývkou a zadarmo môžu začať chatový rozhovor.

- Čo by si chcela povedať na záver?

Keďže na otázky odpovedám v čase pandémie koronavírusu, dalo by sa hovoriť o mnohom... Spomeniem len to, že sama som si vďaka aktuálnej situácii vo svete ešte viac uvedomila, čo je pre mňa naozaj dôležité a aká luxusná, no zároveň zradná je dnešná doba. Dáva nám mnoho možností, vďaka ktorým však často nemáme čas na to najdôležitejšie.

Na IPčku sa stretávame s mladými, ktorí žijú od útleho detstva v zhone a v tlaku. O dospelých to platí viacnásobne. Korona je negatívna vec, no predsa len nám dala príležitosť zastaviť sa a pouvažovať o tom, čo je pre nás dôležité, na čom nám skutočne záleží. Prajem si, aby sme aj dlho po krízovom stave pamätali na to, aké je vzácné chodiť slobodne po vonku, stretávať sa so širšou rodinou, priateľmi, známymi a susedmi na ulici či ísť do kostola na omšu.

Aby sme sa bez ohľadu na vek zaujímali jeden o druhého a našli si čas na taký rozhovor s našimi blízkymi, v ktorom sa budeme cítiť slobodne hovoriť o čomkoľvek, čo nás teší, aj trápi.

Veľa zdravia- telesného aj duševného.

Ďakujem za ochotu a tvoj čas. Prajem ti úspešný nový rok, v dobrom zdraví nech sa ti všetko darí a úsmev v tvári žiari.

Ing. Mária Glasnáková
redakcia ON

Uvítanie do života

Uplynie ešte veľa času, kým dieťa pochopí význam ľudských slov, kým pochopí, čo je to láska, ale i bolesť a sklamanie. Ale už teraz dokáže čítať v matkinej dlani nehu a lásku, v dlani otca istotu a bezpečie a my dnes - hoci o tom nevie - mu dávame do daru kúsok domova, miesto, kde bude žiť - rodnú obec, kde už navždy budú jeho korene.

V našej obci sa už stalo každoročnou tradíciou privítať našich najmenších obyvateľov. V tomto roku sociálna komisia spolu s obecným úradom Veľké Orvište zorganizovala uvítanie do života dňa 17.01.2020 v Klube seniorov. Starosta obce PhDr. Pavol Paulovič slávnostným príhovorom privítal všetkých prítomných na uvítaní do života a odovzdal rodičom pamätné

medaily a peňažný príspevok pre každé dieťa. Po zápise do obecnej kroniky a slávnostnom prípitku sa o spríjemnenie slávnostnej atmosféry postarali svojim vystúpením žiaci našej Základnej školy.

Naším novým spoluobčanom prajeme šťastný a úspešný život, plný radosti a zdravia, ich rodičom veľa trpezlivosti, lásky, ale aj zodpovednosti pri výchove svojich detí.

*Mgr. Elena Horňanská
poslankyňa OcZ*

Návštevy spoluobčanov

Tak ako každý rok, tak aj začiatkom nového roku 2020 navštívili starosta p. Pavol Paulovič, p. Marta Kráľovičová za sociálnu komisiu pri OÚ a za kultúrnu komisiu p. Gabriela Michelová našich spoluobčanov v zariadeniach opatrovateľskej starostlivosti - p. Margitu Táborskú, p. Pavla Mišuru a p. Antona Pavloviča. Paľko Mišura sa nám pochválil, že vystupoval v Trnave na country festivale a hral a spieval vianočné koledy pri štedrej večeri v ich zariadení. Návšteve sa všetci veľmi potešili. So všetkými sme pospomínali na časy, keď žili v našej obci. Zaujímalo ich, čo je nové v našej obci.

Všetci nechali pozdravovať všetkých Orvišťančov.

*Marta Kráľovičová
predseda sociálnej komisie*

Gratulácie jubilantom

Dňa 8. apríla 2020 oslávila krásnych 80 rokov života p. Jozefína Moravčíková. K vzácnemu životnému jubileu jej prišli zablahoželať zdravie, šťastie a pohodu aj starosta obce PhDr. Pavol Paulovič, p. Marta Kráľovičová, p. Gabriela Michelová a Mgr. Elena Horňanská.

Boh nech hladí Vaše kroky, pri dovŕšení krásneho životného jubilea ešte po mnohé a mnohé roky, aby ste boli zdravá, šťastlivá a úprimná - to Vám praje obecná rodina.

Všetko najlepšie!

*Mgr. Elena Horňanská
poslankyňa OcZ*

Očami občana

V našej obci sa už koncert „Spieva celá dedina,“ stal akosi tradíciou. Ľudia sa naň vopred tešia, že si užijú dobrú pohodu, zaspievajú staré i nové piesne. V poslednom čase sa koncerty konajú priamo v kostole, ktorý je vždy plný do posledného miesta. Ľubovoľné vstupné ide na dobrú vec – rekonštrukciu kostola. Všetkým darcom srdečná vďaka a Pán Boh odmeň.

Po koncerte bolo „Agapé“ v našom takzvanom „pastoračnom centre“. Ešte sme si zaspievali s hudobníkmi kapely „Fidlikanti“, ktorí predviedli aj peknú scénu. Koncert bol skutočne výnimočný. Domov sme sa vrátili spokojní a šťastní z príjemne prežitého sviatočného večera. Ďakujeme všetkým, čo sa pričínili o pohostenie a dobrú pohodu. Ešte raz srdečná vďaka!

*Mária Šišková
Michalová*

Dôstojní páni farári,

všetko dobré v tomto novom roku,
aby ste mali na cestách šťastie na každom kroku.

Nech Vás Pán požehnáva,
do Vášho srdca lásku dáva.

Tá láska sa obetuje,
pomoc Božiu, milosť Božiu,
pre veriacich a všetkých ľudí vyprosuje.

A vy – dôstojní páni farári,
keď ste medzi nami,
my Vás všetci máme veľmi radi.

Preto naša modlitbička,
je odovzdaná do nebička.

Aby ste k nám
čím častejšie a celý život chodievali,

slúžiť Pánovi obetu
do nášho krásneho kostolíčka.

*Helena Kubaláková
veriačka z obce Veľké Orvište*

Aktivity v našej materskej škole

Začiatok nového kalendárneho roka sme začali aktívnymi prípravami na Fašiang s Detským karnevalom. Rodičovské stretnutie sme zrealizovali spoločne, aj s rodičmi detí základnej školy, naplánovali sme všetko potrebné pre úspešnú realizáciu Detského karnevalu.

Naša škôlka bola v januári vybraná do projektu „Zdravé oči už v škôlke“, podrobnosti sa dočítate v článku nižšie. Začiatkom februára sme sa zapojili do súťaže „Strýka Baltazára.“ Počas januára až marca sme sa s predškôlkami zapojili do troch výtvarných súťaží: „Žitnoostrovská pastelka“, „Čarovná pastelka“ a „Vesmír očami detí.“ „Žitnoostrovská pastelka“ každoročne organizuje Žitnoostrovské osvetové stredisko, ide o medzinárodnú výtvarnú tvorivosť detí predškolského veku. „Čarovná pastelka – Cesta okolo sveta“ je celoštátna výtvarná súťaž pre deti materských škôl, žiakov prvého stupňa a detí detských domovov. Cieľom výtvarnej súťaže je priblížiť deťom našu Zem, svetadiely a krajinu ako miesto, kde žijeme. Hvezdáreň a planetárium M. R. Štefánika Hlohovec zorganizovala výtvarnú súťaž „Vesmír očami detí.“

Vo februári naši škôlkari navštívili kamarátov zo základnej školy. V obecnej knižnici sme koncom februára strávili príjemné predpoludnie. Pani knihovníčka si pre deti pripravila hry, ktoré sme si spolu s deťmi zahrali. Deti si prelistovali detské knižky podľa vlastného výberu a porozprávali o videom. Prečítala som rozprávku o Smelom zajkovi. Každé z detí dostalo preukaz do knižnice. Po pohostení, ktoré deťom

pripravila p. knihovníčka, sme sa poďakovali a rozlúčili. Ďakujeme pani knihovníčke za príjemné strávené predpoludnie. Deň pred Popolcovou stredou sme sa v škôlke dosýta pozabávali, zaspievali, vytancovali a porozprávali sa o nadchádzajúcom pôstnom čase. Ďalšie akcie, ktoré sme mali naplánované, sme zrušili, nakoľko pre COVID-19 našu škôlku zatvorili.

*Mgr. Edita Lukáčiková
riaditeľka MŠ*

Zdravé oči už v škôlke

Zrak patrí medzi najdôležitejšie zmysly, deti prijímajú cez zrak až 80 % informácií. Dieťa samotné nevie, čo znamená zlé videnie, zhoršené videnie nebolí. Projekt, do ktorého sa zapojila aj naša škôlka, nesie názov „Zdravé oči už v škôlke“, zastrešuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska od roku 2014. Hlavným zámerným projektom je v dlhodobom horizonte pomôcť zachytiť cez skríningové meranie zrakových parametrov bezdotykovým, autorefraktometrom, začínajúce vývinové poruchy zraku u detí od 3 do 6 rokov. Deti sa 16. januára na základe informovaného súhlasu rodičov zúčastnili merania, dostali potvrdenie o nameraných zrakových hodnotách a informáciu, či je u dieťaťa potrebné ďalšie komplexné odborné vyšetrenie u oftalmológa. Vyšetrenie bolo realizované priamo v materskej škole, teda v prostredí, ktoré deti dobre poznajú a za prítomnosti učiteľiek. Aj týmto spôsobom sa snažíme odbremeniť rodičov. Do budúcnosti plánujeme prizvať aj iných detských odborníkov a špecialistov, lebo nám záleží na zdraví našich najmenších. Poďakovanie patrí našej bývalej pani riaditeľke Márii Šiškovéj za sprostredkovanie tohto projektu.

*Mgr. Edita Lukáčiková
riaditeľka MŠ*

Karneval

Fašiangy sú obdobím zábav a karnevalov. Aké by bolo toto obdobie bez každoročného detského karnevalu? S prípravami sme preto začali už v predstihu, aby sme to do poslednej januárovej soboty stihli. Detský karneval ako každý rok organizujú rodičia detí základnej a materskej školy v spolupráci s Obecným úradom Veľké Orvište. Tohtoročný karneval mal rozprávkovú tému Tučniaky z Madagaskaru. Traja animátori - alias Tučniaky z Madagaskaru vytvorili deťom neopakovateľnú rozprávkovú atmosféru. Začali netradične plavbou na malej kryhe, ktorá sa stále zmenšovala, do ďalekých krajín, kam docestovali iba tí najzdatnejší. Úlohy z tejto rozprávkovej krajiny nadchli menšie i väčšie deti, nechýbala ani prekážková dráha s balónom, tanec masiek, fúkanie konfiat a mnohé iné. Losovanie tomboly rozihralo mnohé detské očka. Karneval sa vydaril, o čom svedčí aj fakt, že deti o karnevale hovorili ešte ďalšie dni, keď sa stretli v škole a v škôlke so svojimi kamarátmi v triedach.

Rodičia všetkých detí základnej aj materskej školy prispeli vecnými darmi do tomboly, podieľali sa na výzdobe, príprave a občerstvení, za čo im patrí veľká vďaka. Naše veľké poďakovanie patrí aj sponzorom, ktorí každoročne prispievajú do tomboly, a tiež Obecnému úradu Veľké Orvište za spoluprácu.

Fotografie: archív autorky článku

O rok sa opäť tešíme na super karnevalovú zábavu, ktorá nás preniesie opäť do sveta rozprávky. Akej? Nechajte sa prekvapiť.

*Mgr. Edita Lukáčiková
riaditeľka MŠ*

Spolupráca základnej školy s materskou školou

Začiatkom februára nás v jedno predpoludnie navštívili naši škôlkari. My sme sa na nich veľmi tešili, pretože sa s nimi stretávame na školskom dvore a sú to naši kamaráti.

Najprv sme im poukazovali naše triedy, školský klub, počítačovú triedu a celú školu, potom sme sa šli hrať a súťažiť. Užili sme si veľa zábavy a dobrej nálady, spoločne sme si zaspievali aj zarecitovali. Nakoniec nám deti zo

škôlky odovzdali krásne záložky do knihy, ktoré vlastnoručne urobili pre svojich kamarátov školákov. My sme sa im poďakovali malou sladkosťou a sľúbili sme si, že sa určite ešte stretneme. A aj keď sa nám to kvôli súčasnej situácii už nepodarilo, veríme, že si to zopakujeme v budúcom školskom roku.

*Mgr. Andrea Sedláková
triedna učiteľka 1. a 3. ročník*

Logicky myslí

Psychológovia uvádzajú, že okolo tretieho až štvrtého roku života je už možné začať rozvíjať a podporovať logické myslenie. Hlavným pomocníkom sú rôzne stolové hry alebo skladačky. Deti majú veľmi dobrú

pamäť a rôzne hry si vedú zapamätať. Akonáhle prídu na jej princíp, prestávajú premýšľať a pracujú po pamäti. Preto je potrebné predkladať deťom čo najviac možností a podnetov na premýšľanie.

Pred uzatvorením škôl sme stihli uskutočniť pre našich žiakov vzdelávaciu aktivitu pod názvom „Logicky myslí“, s ktorou k nám prišla pani Mgr. Alena Berecová (3. marca 2020). Žiaci riešili rôzne hádanky, hlavolamy, rébusy, problémové úlohy od jednoduchších po zložitejšie. Ak niečo nevedeli vyriešiť mladší žiaci, pomohli im starší. Nakoniec si vo dvojiciach vyskúšali skladať rozličné hlavolamy a zahráli sa hry rozvíjajúce logiku, ktoré so sebou lektorka priniesla.

Logické myslenie detí sa vyvíja a samozrejme ho môžu podporiť rodičia prostredníctvom hier, napr. kocky, konštrukčné stavebnice, meranie a váženie, piškvorky, spoločenské hry, kde si musia vypracovať stratégiu a plán, ako vyhrať nad súperom...

*Mgr. Daša Ábelová
riaditeľka ZŠ*

Hollého pamätník 2020

Dňa 4.3.2020 sa uskutočnilo na základnej škole školské kolo súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy - Hollého pamätník. Školskému kolu predchádzali triedne kolá, v ktorých triedni učitelia vybrali najlepších recitátorov za jednotlivé ročníky.

Na škole sa súťažilo v jednej kategórii, v ktorej si navzájom merali svoje recitačné schopnosti a talent vybrali žiaci 2.- 4. ročníka. Súťažiacich v prednese poézie bolo 8, prózu si nevybral nikto. Porota si všimla rôzne kritériá, napríklad vhodnosť výberu textu, osvojenie textu, hlasovú a rečovú techniku, vlastnú interpretáciu a celkovú pôsobivosť.

Vítazi školského kola v prednese poézie:

1.miesto: Tomáš Králik (4.r.)

2.miesto: Adela Vavrová (2.r.)

3.miesto: Dominika Ganobčíková (3.r.)

Vítazi boli odmenení diplomom a drobnými vecnými cenami.

Srdečne im blahoželáme a prajeme veľa úspechov v ďalších ročníkoch súťaže Hollého pamätník.

Do okresného kola v Piešťanoch bol prihlásený Tomáš Králik, toto kolo súťaže Hollého pamätník sa už, bohužiaľ, pre koronavírus neuskutočnilo.

*Mgr. Daša Ábelová
riaditeľka ZŠ*

Matematický klokan

Naša medzinárodná matematická súťaž sa mala konať v marci, ale pre súčasnú situáciu bola odložená. Museli sme sa všetci prispôbiť novým podmienkam. Medzi milióny riešiteľov sa môžu zaradiť všetci žiaci od prváčikov až po maturantov. Každý získa darček, diplom a budú v hre zaujímavé ceny. Súťaž by sa mala konať online začiatkom júna. To by bol rozdiel oproti minulým ročníkom, kedy deti pracovali s papierovými testami. Aby všetko zvládol server i internetové prepojenie, každá kategória bude súťažiť v iný deň. Žiaci sa budú postupne cez vstupné údaje pripájať v máji skúšobne na stránku, aby sa zistilo, koľkým sa to podarilo. Všetkých o tom dopredu oboznámim. Tí, ktorí nemajú internet, by súťažili v škole. Všetko je vo fáze príprav a veríme, že sa nám to podarí i s celým tímom klokana. Samozrejme, keď sa školy otvoria, všetko prebehne vopred naplánovaným postupom.

*Jana Pálková
vychovávateľka ŠKD*

Ako fungujeme v čase koronakrízy

Aktuálna situácia na Slovensku spôsobila, že sa zatvorila aj naša škola. Pre všetkých je toto nová skúsenosť, na ktorú sme neboli vôbec pripravení a museli sme sa s ňou rýchlo vyrovnávať a popasovať.

Netrvalo dlho a všetci sme začali fungovať prostredníctvom mailov. My, učiteľia, posielame deťom úlohy denne podľa rozvrhu a oni ich potom obratom pošlú na kontrolu. Takisto aj pani vychovávateľka im posielala zábavné úlohy na odreagovanie a potešenie. Máme pripravený aj program Teams, kde je možné sa so žiakmi spojiť online, čo sa dá využiť

potom aj v budúcnosti, napríklad pri chorobe žiaka.

Ja musím veľmi pochváliť deti za to, že sa snažia naozaj poctivo vypracovávať jednotlivé úlohy, aj ich rodičov, ktorí im pomáhajú a komunikujú s nami nielen ohľadom školy, ale i o tom, ako to zvládajú a ako trávia čas s deťmi. Teší ma, že všetci pochopili, že toto nie sú prázdniny, ale len nový spôsob výučby na diaľku a žiaci na konci júna dostanú vysvedčenie tak ako každý rok.

Nevieme, či sa do školy vrátíme ešte do konca školského roka, ale aj podľa reakcií rodičov vidíme, že by to uvítali aj deti, ktorým už škola chýba, aj rodičia, pre ktorých je ťažké zvládať prácu, rodinu a úlohy, ale hlavne my, učitelia. Deti nám veľmi chýbajú a tento spôsob výučby je naozaj náročný, lebo nemáme spätnú väzbu hneď.

Ale spoločne to zvládneme a budeme veriť, že sa čoskoro všetci stretne v plnom zdraví.

*Mgr. Andrea Sedláková
tiedna učiteľka 1.a 3. ročník*

DHZO Veľké Orvište

Vážení spoluobčania, dovoľte mi informovať Vás o činnosti hasičov za obdobie január až apríl 2020.

Už v prvý januárový večer sme sa začali podieľať na aktivitách usporiadaných Obecným úradom alebo inými spoločenskými združeniami obce. Ako protipožiarna hliadka sme sa stretli so spoluobčanmi pri novoročnom ohňostroj. Za pomoci vybavenia našej hasičskej jednotky naši členovia spolu s ostatnými dobrovoľníkmi pomáhali pri príprave kostola na 4. ročník Spieva celá dedina. Členovia jednotky okrem technickej podpory zabezpečili organizáciu dopravy a parkovania. Touto cestou chcem ešte raz poďakovať všetkým usporiadateľom a účinkujúcim za nádherne strávený večer.

11.1.2020 sa zúčastnili naši členovia Ing. Marta Bartošová, Martin Paulovič a Ing. Marián Šiška schôdze Pléna Územnej organizácie DPO v Krakovianoch. Počas stretnutia boli zástupcovia DHZ informovaní o činnosti a plánoch činnosti UzO DPO za roky 2019 a 2020.

Správa zo zasadnutia Pléna UzO DPO sa stala súčasťou podkladov na výročnú členskú schôdzu /VČS/ DHZ Veľké Orvište, ktorá sa konala v Klube seniorov dňa 15.2.2020. Schôdze sa zúčastnilo 14 z 26 aktuálnych členov DHZ Veľké Orvište. 5 členov sa ospravedlnilo. VČS zobrala na vedomie správu o činnosti, správu o hospodárení za rok 2019 a plán práce na rok 2020.

Na 29.2.2020 bola zvolaná brigáda členov DHZ na pomoc pri likvidácii polámaných stromov v Blacinách v spolupráci s DHZ Bašovce. Nechcem riešiť žiadne závery, faktom však je, že celej brigády sa zúčastnil 1 člen DHZ Veľké Orvište, 1 člen DHZ Bašovce a jeden aktívny dobrovoľník z Ostrova. Za pomoci motorových píl, navijáka a zverenej techniky sa nám podarilo odstrániť so všetkých chodníkov kmene a polámanú haluzinu.

Už od začiatku roka pokračovala rekonštrukcia Hasičskej Zbrojnice – postupne bola natretá podlaha náterom na ochranu a zabezpečenie ľahšej udržiavateľnosti povrchu, boli pripravené podklady na pripojenie HZ na rozvod vody a kanalizácie, dokončené schody do prvého poschodia a dokončená tepelná izolácia fasády.

Počas víkendov 13.-15.3.2020 zasiahli činnosť DHZ aj život celej spoločnosti opatrenia na zabránenie šíreniu COVID19. Všetky plánované aktivity, stretnutia, súťaže boli postupne zrušené.

Činnosť DHZ bola utlmená v zmysle pokynov hlavného hygienika a na základe nariadenia Vlády SR. DHZ v tomto čase vykonáva iba činnosti na zabezpečenie techniky a potreby obce.

Verím, že všetci v zdraví prežijeme túto nepriaznivú dobu a stretne sa spolu po ukončení mimoriadnych opatrení.

Bohu na slávu, blížnemu na pomoc!

DHZO Veľké Orvište

„Starí páni v akcii,,

V novom roku 2020 sme sa stretávali každú nedeľu, pokiaľ to počasie dovolilo. Využívali sme umelú hraciu plochu, v závislosti od počtu hráčov. Dňa 13.3.2020 boli vládou SR zrušené všetky športové podujatia, následne prišlo k uzatvoreniu športovísk. Po prekonaní pandémie sa určite vrátíme na ihrisko. Uvidíme, všetko chce svoj čas. Prajem vám všetkým veľa zdravia, trpezlivosti a nech to čím skôr skončí.

*Jozef Valo
redakcia ON*

JAR BEZ FUTBALU

Potom ako naše futbalové mužstvá prezimovali na popredných miestach vo svojich súťažiach, sa v januári rozbehla zimná príprava. Družstvá žiakov, dorastencov a mužov trénovali dvakrát za týždeň a cez víkend odohrali priateľské zápasy. Tie sa odohrali na umelej trávě v Piešťanoch a v Hlohovci. Mládežnícke družstvá zastrelila Futbalová škola Róberta Hanka a muži sa pripravovali pod trojicu Andrej Filip, Juraj Sumer a Stanislav Šoka. Družstvo mužov bolo po kvalitnej zimnej príprave pripravené pobiť sa o postup do 6. ligy a súčasne uspieť aj v pohári ObFZ Trnava, kde sme sa dostali medzi 8 najlepších mužstiev. Všetko bolo správne načasované až do okamihu, kedy nás zaskočila pandémia spôsobená Koronavírusom. Preto doposiaľ jediným súťažným zápasom zostáva v jarnej časti štvrtfinálový pohárový mužský zápas, ktorý sa odohral 7. marca na neutrálnom ihrisku v Koptovciach proti Siladiciam (6. liga). Cez Siladice sme postúpili po nerozhodnom výsledku 3:3 na pokutové kopy a dostali sme sa medzi 4 najlepšie družstvá v tejto súťaži. Počas mesiaca apríl boli z dôvodu pandémie všetky súťaže ObFZ Trnava zrušené. Výnimkou naďalej zostáva pohár ObFZ Trnava, kde je potrebné odohrať posledné dve kolá, pričom finále pohára bude hosťiť štadión v Trnave (City aréna). Žreb nám do cesty o postup do finále postavil družstvo Leopoldova (6. liga) a teraz sa čaká len na to, či dá zväz ešte tejto súťaži zelenú. Na záver je dôležité, aby som poďakoval trénerom, hráčom, obci, podporovateľom (sponzorom a dobrovoľníkom) a tiež aj Vám - priaznivcom a fanúšikom nášho futbalového klubu za podporu a prístup.

*PhDr. Pavol Paulovič
predseda TJ*

